

Dotisky a varianty tištěných monografií popisované na jednom záznamu

Definice dotisku podle TDKIV:

„Dotisk je dodatečně vytištěný a vydaný určitý počet výtisků díla, které je již na knižním trhu rozebráno, ale nadále po něm existuje poptávka. Dotisk knihy či jiné tištěné publikace je vyroben ze stejné tiskové formy jako původní vydání, s nímž je v podstatě obsahově i formálně totožný; výjimkou může být nová obálka, titulní stránka a poznámka na rubu titulní stránky, týkající se počtu dotisků a data tisku, a opravy menších chyb. Dotisk knihy by měl být opatřen stejným ISBN jako původní vydání.“

Stručně můžeme tedy dotisk definovat jako dodatečný tisk nákladu ze stejných (již použitých) podkladů. Podstatou je, že by se mělo jednat o totožné exempláře z hlediska obsahu a formy, nebo o část nákladu, která se liší jen minimálně vnější úpravou (nejčastěji jiný typ vazby).

V některých případech je odlišení stejného/jiného provedení jednoznačné, někdy může být sporné a záleží na rozhodnutí katalogizátora. Při rozhodování u sporných případů hraje částečně roli i to, jestli se jedná o českou, nebo zahraniční produkci.

V naší katalogizační praxi doporučujeme popisovat všechny dotisky na společném záznamu s původním nákladem provedení, a to podle originální (první) verze (včetně roku vydání). Na existenci dotisku/dotisků je možno v případě potřeby upozornit v poznámce (informace o dotisku ovšem ani v úplném záznamu nepatří mezi povinné údaje).

Při bibliografickém popisu by mělo být hlavní zásadou to, že údaje se musí týkat nákladu jako celku. Na případné drobné odlišnosti, které se tolerují při popisu na jeden záznam, obvykle upozorňujeme v poznámce, výjimečně i přímo v příslušných oblastech popisu (viz podrobnější informace u konkrétních údajů).

V instrukci je zahrnuta i související problematika částí nákladu vydaných současně, ale v nepatrně odlišných variantách (obvykle se jedná o brožované a vázané vydání, publikované a distribuované současně), které považujeme za jedno provedení. Nejde tedy doslova o dotisky, ale z praktického hlediska se jedná o podobný problém a rozhoduje se podobným způsobem jako u dotisků.

U české produkce se řídíme Českou národní bibliografií. Pokud záznam ještě není v ČNB nebo pokud neobsahuje dostatečné informace, lze se obrátit na agenturu ISBN (isbn@nkp.cz), která by měla situaci posoudit; v případě potřeby má právo přidělit nové ISBN nebo ISBN vytištěné na zdroji prohlásit za neplatné. (Platí pouze pro zdroje s přidělovaným ISBN, čili cca od roku 1989.)

U zahraniční produkce obvykle nejsou k dispozici pro nahlédnutí všechny verze provedení a bylo by obtížné a časově náročné řešit problematiku se všemi regionálními agenturami ISBN. Některé zahraniční knihovny kromě toho zvolily jiný postup a popisují dotisky na samostatné záznamy. Proto bude při popisu zahraničních zdrojů záležet více na úsudku katalogizátora. V případě pochybností doporučujeme popisovat jednotlivé verze jako samostatná vydání.

Obsah zdroje

Samostatné záznamy

- Vždy, kdykoli se obsah liší - včetně nové předmluvy, přidaného odstavce textu, nových položek v bibliografii apod. (Prvním vodítkem by měl být odlišný počet stran - v takovém případě je vždy nutno porovnat obsah obou zdrojů. Jinak záleží na úsudku a možnostech katalogizátora.)

Druh dokumentu

Jeden záznam

- Stejný druh dokumentu - na společném záznamu bude tištěná kniha brožovaná i vázaná, obdobně i online elektronické dokumenty různých formátů souboru – např. PDF a ePUB.

Samostatné záznamy

- Různé druhy dokumentů - nedoporučujeme slučovat tištěnou a elektronickou verzi na jeden záznam; vlastní záznam musí mít například i tištěná verze pro slabozraké - velkým písmem; totéž se samozřejmě týká dokumentů tištěných Braillovým písmem.
- Pro elektronické dokumenty platí, že verze na pevném nosiči a verze přístupná online by měly mít každá samostatný záznam.

Vnější podoba zdroje

Jeden záznam

- Odlišnou vazbu ani odlišný přebal či obálku nepovažujeme za důvod k založení nového záznamu.

Pole 020 - ISBN

Jeden záznam

- Samostatná ISBN pro různé typy vazby (vázáno, brožováno, méně často i samostatná ISBN pro část nákladu v luxusnějším typu vazby - kůže apod.)
- 10-místná a 13-místná varianta téhož ISBN (původní náklad v roce 2006 nebo dříve, dotisk/y 2007 nebo později). Lišit by se mělo pouze existencí prvního trojčíslí „978“ a poslední („kontrolní“) číslicí.
Příklad: 020 \$a 80-7106-744-X \$q (vázáno)
020 \$a 978-80-7106-744-3 \$q (dotisk 2011 ; \$q vázáno)
- Jiné ISBN pro část nákladu s doprovodným materiálem (CD, DVD apod.) - v tomto případě je vhodné zapsat v záznamu kromě obvyklé vysvětlivky v podpoli 020 \$q také poznámku v poli 500, obsahující informaci, čím se část nákladu liší.

- V záznamu budou uvedena všechna příslušná ISBN v samostatných výskytech pole 020 a budou odlišena doplňkem v podpoli \$q

Příklad: 020 \$a XXX \$q (vázáno)

020 \$a XXX \$q (s DVD ; \$q vázáno)

500 \$a Část nákladu s přílohou DVD (ukázky z filmů)

Samostatné záznamy

- Různá ISBN pro různé druhy dokumentů - viz odstavec „Druh dokumentu“ (na stejný záznam pouze dotisky/verze nákladu stejného provedení, nikoli různé druhy dokumentů).
POZOR: Nikdy do záznamu nezapíšeme ISBN, která jsou sice na zdroji uvedena, ale netýkají se exemplářů, které by mohly být na tento záznam připojeny (např. ISBN elektronické verze uvedené jako jedna z variant na tištěné verzi, ISBN jiných vydání či originálu přeloženého dokumentu).

Sporné:

- Podle všech dalších znaků jde o dotisk, ale přímo na zdroji je uvedeno jiné ISBN.
Česká produkce: nutno ověřit v České národní bibliografii, případně projednat s agenturou ISBN (buď bude číslo prohlášeno za neplatné, nebo agentura ISBN potvrdí, že se jedná o nové vydání).
Zahraniční produkce: ověřit v databázi příslušné národní knihovny, jestli se jedná o dotisk nebo o nové vydání. V případě pochybností považujeme za nové vydání.
- Podle některých dalších údajů by mohlo jít o jiné vydání (na pramenech popisu to může být i výslovně uvedeno), na zdroji je ale stejné ISBN.
Česká produkce: nutno ověřit v České národní bibliografii, případně projednat s agenturou ISBN (obvykle je pak přiděleno nové ISBN, které se zapíše do záznamu, i když ve zdroji není uvedeno; ISBN uvedené na zdroji bude zapsáno jako chybné).
Zahraniční produkce: pokud nelze zjistit, jestli se skutečně jedná o dotisk, bude záležet na úsudku katalogizátora.

Pole 245 - údaje o názvu a odpovědnosti

Samostatné záznamy

- Jakákoli změna názvu, podnázvu, označení a názvu části i osob/korporací s autorskou odpovědností.

Pole 250 - údaj o vydání

Jeden záznam

- **Výrazy, označující dotisk**, např.: dotisk, reprint, reprinted, imprint, printing, impression, ...
Za označení dotisku považujeme i fráze typu „First published in paperback 2010“, „paperback edition“ apod., navazuje-li na dříve vydanou část nákladu u stejného nakladatele.

Samostatné záznamy

- **Výrazy, označující nové vydání:** vydání, edited, published, Ausgabe.

- **POZOR:** *jestliže je výraz označující původně dotisk doplněn informací, která je s tím fakticky v rozporu („upravený a doplněný dotisk“ apod.), považujeme zdroj za nové vydání a popíšeme ho na novém záznamu.*

U soudobé české produkce doporučujeme takové případy konzultovat s agenturou ISBN, která zajistí nové číslo ISBN a určí, o jaké vydání se správně jedná. Pak se zapisuje poznámka.

Příklad:

250 Ša Opravený a doplněný dotisk 1. vydání

500 Ša Údaj o vydání je chybný, správně má být: 2. vydání

Sporné:

- Výraz „edition“ sice nejčastěji znamená označení vydání, ale může být použit i v jiném kontextu. Např. „English edition“ vypovídá o jazykové verzi, „International Edition“ může v některých případech znamenat dotisk (existuje „obyčejné“ vydání a mezinárodní vydání např. na kvalitnějším papíru), u některých periodik (obvykle ročenek) může jít o označení svazku (10th edition, Edition 2016, ...)
- Nejednoznačný význam mají výrazy „**Auflage**“ (ger), „**reissued**“ (eng) a „**tirage**“ (fre) - při rozhodování záleží na dalších údajích ve zdroji a na úsudku katalogizátora.
- Podobné je to i u výrazu „**Tausend**“ (2. Auflage, 11.-20. Tausend), který se objevuje zejména ve starších publikacích německé provenience. Tento údaj může znamenat část nákladu obsaženou v dotisku, ale náklady jednotlivých vydání se mohou i sčítat (= výtisky označené 1-10. Tausend, 11.-20. Tausend a 21.-30. Tausend mohou být právě tak tři různá vydání, jako jedno vydání se dvěma dotisky). Stává se i to, že např. prvních 10 tisíc exemplářů vyšlo pod jiným názvem než navazující provedení označené 11.-20. Tausend. Pokud není na dokumentu žádný další údaj o vydání, nikdy není jednoznačné, zda se jedná o další vydání, nebo pouze o dotisk - záleží na úsudku katalogizátora.

Pole 264, podpole \$b - nakladatel

Jeden záznam

- Pokud nakladatel pouze pozměnil jméno (například: Grada x Grada Publishing, případně je změna z celého jména na zkratku nebo naopak) a ISBN zůstává stejné, považujeme takové exempláře za dotisk. Informaci o jiném znění jména nakladatele můžeme zapsat do poznámky.

U novodobé české produkce je třeba vždy ověřit v bázi NAK, jestli se skutečně jedná jen o variantu jména téhož nakladatele.

Samostatné záznamy

- Dokument vypadá totožně, ale evidentně ho vydal jiný nakladatel (často nastává v případech, kdy nakladatel koupí jiné nakladatelství včetně autorských práv a znovu vydá již publikovanou knihu výhradně pod vlastní značkou - technicky vzato tedy odpovídá „dotisku“, ale nakladatel je skutečně odlišný)

Nejasné případy

- Sloučení/rozdělení nakladatelství, natolik výrazná změna jména nakladatele, že se nepodobá původnímu jménu apod.

- *Česká produkce: konzultace s agenturou ISBN*

- U zahraniční nebo starší české produkce záleží na rozhodnutí katalogizátora, řídíme se přednostně hlavním pramenem popisu
- V případě pochybností vytvoříme samostatné záznamy

Pole 264, podpole Šc - rok vydání/distribuce/tisku

Jeden záznam

- Jiný rok tisku.
- Jiný rok copyrightu.
- Jiný rok na titulní straně, **pokud podle dalších znaků a údajů jde o dotisk.**

!!!

*Pokud je ve zdroji uveden rok původního vydání i rok dotisku, **uvádíme do polí 008 a 264 rok původního vydání.***

Pokud to u české produkce katalogizátor považuje za potřebné, lze rok dotisku uvést do poznámky 500:

500 Ša V roce 2019 dotisk

U nejasných případů

- *Novodobá česká produkce: nutno konzultovat s agenturou ISBN*
- *Zahraniční produkce: podle úsudku katalogizátora (nelze spoléhat na zahraniční databáze, protože pojetí dotisku může být odlišné)*

Pole 300, podpole Ša - údaje o rozsahu

Sporné

- Změna počtu stran
- ***Obvykle** znamená nový záznam.*
- ***VÝJIMEČNĚ**, pokud nedošlo ke změně obsahu, ale pouze k posunu stránkování, případně dočíslování stránek, které dřív byly bez čísla, ale text se nezměnil, můžeme považovat za dotisk (nutno uvést v poznámce).*
- *U novodobé české produkce je vhodné konzultovat s agenturou ISBN.*
- *Někdy bude záležet i na úsudku katalogizátora (zejména u zahraniční a starší české produkce).*
- *V případě pochybností považujeme za různá vydání.*

Pole 300, podpole Šb - další fyzické údaje

Samostatné záznamy

- Jiné ilustrace (nebo další obrazový materiál), případně existence x neexistence ilustrací = jiné vydání

Pole 300, podpole Šc - rozměr

Jeden záznam

- Pokud se rozměry jednotlivých verzí liší pouze nepatrně, je možné uvádět na společném záznamu.

Samostatné záznamy

- Podstatný rozdíl velikostí („normální“ x kolibří vydání) - samostatné záznamy.

Nelze stanovit normativně, záleží na rozhodnutí katalogizátora (u novodobé české produkce s případnou konzultací s agenturou ISBN).

Pole 300, podpole Še - doprovodný materiál

Jeden záznam

- Část nákladu má doprovodný materiál (CD, DVD apod.) - viz též pole 020. Údaj o doprovodném materiálu v tomto případě neuvádíme v poli 300, ale pouze v poznámce, např.:
500 Ša Část nákladu s přílohou CD audio
500 Ša U vázané části nákladu přiloženo DVD

Specifické problémy:

A.

Na zdroji obvykle bývá uveden **rok původního vydání** i **rok dotisku**.

Pokud je ale na zdroji uveden **pouze rok dotisku a nelze zjistit rok vydání**:

- 1) rok vydání se snažíme dohledat v ČNB, případně v jiném důvěryhodném zdroji, převezmeme ho do záznamu a doplníme poznámku o roku dotisku
- 2) nepodaří-li se rok vydání původní verze dohledat, výjimečně můžeme uvést do polí 008 a 264 rok dotisku, ale je nutno na to upozornit v poznámce:

250 Ša 1. vydání

264 #1 Ša Praha : Šb Vysoká škola ekonomická, Šc 1999

588 Ša Popsáno podle 3. dotisku, rok původního vydání neuveden

B.

Dotisk nezaměňovat s přetiskem

U přetisku se obvykle jedná o nové vydání staršího zdroje v původní podobě, často i s původní titulní stránkou, ale na pramenech popisu jsou uvedeny nové nakladatelské údaje.

Výjimečně může vyjít přetisk bez nových nakladatelských údajů, nebo pouze s rokem nového vydání - přetisk poznáme podle toho, že se jedná evidentně o nově publikovaný zdroj, přestože jeho podoba napovídá vzniku před několika desítkami let.

V nejasných případech bude záležet na úsudku katalogizátora.